



## ת"פ 13471/01/22 - מדינת ישראל - תביעות נגב נגד נביל אל סיד

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 13471-01-22 מדינת ישראל נ' אל סיד(עציר)

|                 |                                  |                                                     |
|-----------------|----------------------------------|-----------------------------------------------------|
| בפני<br>בעניין: | כבוד השופטת שוש שטרית<br>המאשימה | מדינת ישראל - תביעות נגב<br>ע"י ב"כ עוה"ד זוהר נאור |
| נגד<br>הנאשם    |                                  | נביל אל סיד<br>ע"י ב"כ עוה"ד נאצר אלעטאונה          |

### גזר דין

על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום הורשע הנאשם בהחזקת נשק שלא כדין, עבירה לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); החזקת חלק של נשק או תחמושת, עבירה לפי סעיף 144(א) סיפה בחוק.

1. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 22.12.2021 החזיק הנאשם בביתו שבפזורת שבט אלסייד באקדח חצי אוטומטי מסוג גלוק מספר סידורי KGB 048 זאת בלא רשות על פי דין להחזקתו. בנוסף לאמור החזיק הנאשם במחסנית המותאמת לאקדח ובתוכה 9 כדורים 9 מ"מ, זאת בלא רשות על פי דין להחזיקם.

### תסקיר שירות המבחן

2. שירות המבחן נדרש לתסקיר חובה לאור גילו הצעיר של הנאשם - יליד אוגוסט 2003. התסקיר הוגש ביום 20.6.22 וממנו עולה כי הנאשם רווק וקודם מעצרו התגורר בבית הוריו ביישוב חורה ועבד במאפייה בבאר שבע בשעות היום ובמאפייה נוספת שבבעלות אביו בחורה בשעות הערב. על פי דבריו סיים 7 שנות לימוד, משפחת מוצאו מונה זוג הורים ו-10 אחים בטווח שבין שנה ועד 20 שנה כשהנאשם הוא השלישי בסדר הלידה.

בשיחה עמו בנוגע לעבירות בהן הורשע, תיאר הנאשם כי במועד תפיסת האקדח הגיע מהעבודה והבחין באדם זר אשר הטמין אקדח קרוב לביתו. לטענתו, בשל חשש מכך שהמשטרה תמצא את האקדח ותאשים אותו בהחזקתו, נטל את האקדח והעבירו לאביו על מנת שזה ימסור אותו לידי גורמי אכיפת החוק. לדבריו, אביו מסר כי יעביר את האקדח למשטרה ביום המחרת, אם כי למחרת ובעת שהוא בעבודה נערך חיפוש ונמצא האקדח עם טביעות אצבעותיו עליו. שירות המבחן ציין בהקשר זה בהתרשמותו מהנאשם כמי שמביע עמדה קרובנית מאוד ומטשטש ביחס לנסיבות החזקת הנשק והתייחסותו אינה לוקחת אחריות ממשית על העבירות בהן הודה והורשע.



לצד האמור ציין השירות בכך שהנאשם שלל הנאשם סכסוכים עם גורמים כלשהם כיום או בעבר, וביטא עמדה לפיה שימוש בנשק הינו מעשה פסול ומסוכן אשר יכול לגרום לנזק ומוות וכי היה עליו לנהוג אחרת ולמסור את הנשק באופן מידי לגורמי אכיפת החוק.

שירות המבחן העריך כי לאור עברו הנקי ומאמצים תעסוקתיים אשר ערך הנאשם טרם מעצרו, כמו גם תמיכה משפחתיות וחווית מעצר טראומטית המהווה גורם הרתעתי עבורו, קיים סיכוי לשיקום. יחד עם זאת, ציין השירות בקיומו של סיכון לעבריינות דומה בעתיד נוכח ההתרשמות כי על אף הודאת הנאשם בביצוע העבירות, התייחסותו לנסיבות ביצוען הייתה מגמתית וממסכת, הנאשם התקשה לערוך התבוננות פנימית מעמיקה בנוגע לכשליו וקשייו, נטה לטשטש דפוסים מכשילים וייתכן וטשטש קשרים שוליים אשר ניהל טרם ביצוע העבירות.

בסופם של דברים המליץ השירות על ענישה מוחשית ומרתיעה אשר תביא בחשבון את גילו הצעיר, בדמות של מאסר בפועל לתקופה שתמנע חשיפה ממושכת מאוד לסביבה עבריינית אשר עשויה להוביל להידרדרות נוספת אצל הנאשם.

### תמצית טיעוני הצדדים לעונש

3. **"כ"ה התביעה, עו"ד הילה אליהו,** הגישה טיעונים בכתב והוסיפה על פה. בטיעוניה בכתב עמדה על הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במידה משמעותית, עמדה על מדיניות הענישה הנוהגת והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ועתרה לקביעת מתחם עונש הנע בין 20 ועד ל 38 חודשי מאסר בפועל.

בפתח טיעוניה על פה ציינה בתיקון 140 לחוק העונשין הקובע עונשי מינימום בעבירות נשק, לפיו העונש לא יפחת מרבע העונש המרבי של אותה עבירה, והדגישה כי בעניין דין מדובר בשתי עבירות נשק. בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירות הדגישה בעובדה כי הנאשם החזיק בנשק תקין שבכוחו להמית, ולצדו מחסנית שהכילה קליעים וכלשונה " **הכל היה מוכן**". את עונשו של הנאשם עתרה התביעה לגזור בחלק התחתון של המתחם אם כי לא בתחתיתו, בנוסף להשית עליו ענישה בדמות מאסר על תנאי מרתיע וקנס כספי משמעותי.

בהתייחס לעונשו של הנאשם הפנתה לתסקיר שירות המבחן וטענה לידיעתו ומודעותו של הנאשם לכך שנשק = מוות, ועם זאת החזיק בו. בעיקר עמדה התובעת על העובדה שהנאשם לא ראה כל צורך בהליך טיפולי ולהתרשמות שירות המבחן ולכך שהנאשם מטשטש בנסיבות החזקת הנשק ולקיומו של סיכון ממשי לעבריינות חוזרת דומה של הנאשם בעתיד, לרבות המלצה חריגה של השירות למאסר בפועל.

**"כ"ה הנאשם, עו"ד נאצר אלעטאונה,** ביקש שלא למצות את הדין עם הנאשם ולהסתפק בתקופת מעצרו, ובאין חולק כי עונש המינימום כולל את תקופת המאסר על תנאי, עתר כי יתרת עונש המינימום תושת על הנאשם בדמות מאסר על תנאי ולצד זאת ענישה כלכלית. בהקשר זה הוסיף והדגיש כי לצד עונש המינימום הותר המחוקק לשיקול דעת בית המשפט השתת עונש שכולו בדמות מאסר על תנאי בכפוף לטעמים מיוחדים שירשמו. ועוד הוסיף וציין כי בהסדר להצעה לתיקון הנ"ל אין לגרוע מעקרונות הענישה לרבות האינדיבידואליות של הענישה.

לדיו של הסגור, בהינתן שגילו של הנאשם בעת ביצוע העבירה עמד על 18 ו-4 חודשים, ובהינתן כי הודה כבר בחקירתו במשטרה ונטל אחריות על מעשיו ללא הסדר טיעון להקל במצבו, מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות הסתפקות בתקופת מעצרו והשתת יתרת עונש המינימום בדמות מאסר על תנאי. בהקשר זה ציין בהנחיות פרקליט



המדינה לאחר תיקון החוק לפיהן ההחמרה בענישה תהא הדרגתית, כשבנוסף הפנה לאסופת פסיקה בתימוכין לעונש לו עתר במקרה דנן.

בהתייחסו לעולה מתסקיר שירות המבחן טען כי בניגוד לדברי התובעת, גילה הנאשם נכונות להשתלב בקבוצות טיפוליות, ולא ניתן לשלול פוטנציאל לטיפול ושיקום כשבכל מקרה התמונה העולה מהתסקיר אינה רעה כפי שמבקשת התובעת להציג.

אשר להמלצת שירות המבחן טען כי זו אמנם לענישה מוחשית ומרתיעה בדמות מאסר בפועל, אם כי לא לתקופה ממושכת שהיה בה להביא לחשיפה ממושכת של הנאשם לעולם העברייני שבין כותלי הכלא. הסגור טען כי גם האינטרס הציבורי יתרם אם תמנע הדרדרות הנאשם נוכח שהייה ממושכת מאחורי סורג ובריא, ובהצטרף שקול זה ליתר השיקולים עליהם עמד קודם, הרי שנמצא טעמים מספקים להסתפק בימי מעצרו כשאת יתרת העונש ניתן לגזור בדמות מאסר על תנאי.

הנאשם בדבריו מסר כי הוא אני מצטער על שעשה. הנאשם תאר את הקשיים עמם הוא מתמודד במסגרת מעצרו: "אני מבטיח לא לחזור לבית הסוהר. זאת פעם אחרונה, אני לא אוכל טוב בבית הסוהר ולא ישן טוב, יש הרבה סכסוכים וקטטות בתוך בית הסוהר. אני מתקשר רק 5 דקות ביום עם המשפחה. אני מיוחד שם".

## דין והכרעה

### **מתחם העונש ההולם**

העיקרון המנחה בענישה הוא ההלימה, היינו יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשם הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט נדרש להתחשב בערך החברתי שנפגע ובמידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות לביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

**4.** הערכים החברתיים המוגנים בבסיס האיסור על החזקת נשק הם השמירה על הגוף והחיים, שמירה על הסדר הציבורי והביטחון האישי והציבורי. כידוע, החזקת כלי נשק ללא היתר בחברה האזרחית לרבות השימוש בו, פוגעים בתחושת הביטחון של הציבור ואף תורמים לעליית הביקוש בנשק בלתי חוקי, אשר זמינותו, בין היתר, מעודדת את השימוש בו, כך ויש שסכסוכים של מה בכך מסלימים לאירועים קלטיניים.

החומרה אותה מייחס המחוקק לעבירה בה הורשע הנאשם, החזקת נשק מקבלת ביטוי בעונש המרבי הקבוע לצדה - 7 שנות מאסר.

שקולי ההרתעה הם האינטרס הציבורי הראשון במעלה בהינתן כי הנו תנאי הכרחי למאבק בתופעה של החזקה ושימוש בנשק ללא היתר בחברה האזרחית. התופעה הפכה מכת מדינה ובעקבותיה ההחמרה במדיניות הענישה עוברת כחוט השני בפסיקת בתי המשפט. ראו בע"פ 4406/19 מ"י נ' סובח (5.11.19) שם נקבע כי הענישה הקיימת בנוגע לעבירות נשק אינה משקפת נכונה את חומרת התופעה וכי מוצדק להעלות את רף הענישה בעבירות נשק. (וראו גם בע"פ 1729/19 עבארה נ' מ"י וכן בסקירת פסיקה בע"פ 3169/21 מדינת ישראל נ' אנבריה (21.06.21) .



נוכח התפשטות התופעה והשלכותיה על הסדר והביטחון הציבורי נדרשה התערבות המחוקק בדמות הוראת השעה שבתיקון מספר 140 בחוק העונשין, תשפ"ב - 2021 (להלן: **התיקון לחוק**) אשר באופן מכוון וברור קורא להחמרת הענישה תוך קביעת עונש מינימום. על פי התיקון לחוק, משהורשע אדם בעבירה לפי סעיף (א) רישא (ב 2) או (ב 3) רישא - לא יפחת עונשו מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, דהיינו, 21 חודשי מאסר בפועל (כולל מאסר על תנאי) אלא אם יחליט בית המשפט מטעמים מיוחדים שירשמו, להקל בעונשו.

דגשים על צורך השעה להחמרה בענישה נמצא בדברי ההסבר להצעת החוק (קריאה ראשונה) שם צוין בעליה המשמעותית במספר העבירות של החזקת הנשק שלא כדין ומספר העבירות הקשורות לעבירה זו, ב 3 שנים האחרונות, בפרט בחברה הערבית. בדברי ההסבר הודגש כי שימוש המחוקק בעונש המינימום שהינו כלי חריג ויוצא דופן (בעיקר לאחר תיקון 113 בחוק העונשין שקבע את הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה) הינו מחייב המציאות נוכח התפשטות ההתחמשות של קבוצות גדולות באוכלוסייה בנשק בלתי חוקי, יחודיות התופעה והשלכותיה החמורות ובעיקר והמחיר שהיא גובה בחיי אדם, **ובמטרה להביא לשינוי המבוקש בהעלאת רמת הענישה ובהגברת ההרתעה במהלך התקופה בה חלה הוראת השעה.**

הדברים האמורים מקבלים מקום גם בדברי בית המשפט בע"פ 2482/22 **מדינת ישראל נ' קדורה** (14.4.2022), המתמצים באופן מדויק וישיר בפגיעה בערכים המוגנים שבעבירות הנשק, במידת פגיעתן ההולכת ומעמיקה בחברה הישראלית, ובעיקר בחובת בתי המשפט לענישה מכבידה להרתיע:

"החזקת נשק שלא כדין מאיימת על שלום הציבור ובטחונו [...]. לנוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק, הזמינות הבלתי נסבלת של נשק בידי מי שאינו מורשה לכך, מהווה כאמור סיכון של ממש ומגבירה את הסיכון לביצוע עבירות חמורות נוספות [...]. כמו גם לאסונות נוראיים. יעידו על כך ריבוי המקרים במגזר הערבי בעת האחרונה, כאשר אזרחים תמימים - כמו ילד רך בשנים ועלמה צעירה - נפגעים ואף מוצאים את מותם בביתם-מבצרם או בגן השעשועים, כל זאת כתוצאה משימוש בנשק של אחרים. מציאות קשה זו מחייבת לנקוט ביד מחמירה כלפי מעורבים בעבירות נשק, אף אם הם נעדרו עבר פלילי [...]. **ענייננו ב'מכת מדינה' שהצורך להילחם בה על מנת להגן על הציבור, מצריך מענה הולם והטלת עונשי מאסר משמעותיים [...]. ידע כל מי שמחזיק בנשק בלתי חוקי כי צפוי הוא להיענש בחומרה, בבחינת 'אם מחזיקים - למאסר נשלחים'.**"

**5.** בחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירות בעניין הנדון לפניי מעלה כי מידת פגיעתו של הנאשם בערכים המוגנים הינה משמעותית. מבלי שיש לו היתר, החזיק הנאשם בתוך הבית בו הוא מתגורר עם אביו ואחיו בכלי נשק שבכוחו להמית. המדובר, באקדח מסוג גלוק חצי אוטומטי, תקני ותקין. חומרת מעשיו מתעצמת בהינתן שהנאשם החזיק תחמושת בדמות מחסנית מותאמת לאקדח שהייתה מלאה ב 9 קליעי 9 מ"מ. האקדח והמחסנית היו זמנים ונגישים לנאשם, וכדברי ב"כ המאשימה "**הכל היה מוכן**". לעובדה שלא נמצאה אנדקציה להחזקת הנשק לצורך עניין קונקרטיים או על רקע סכסוך קיים, כמו גם לעובדה כי לאור תפיסת המשטרה את הנשק לא נגרם נזק בפועל, אין כדי להפיג מהחומרה הרבה הכרוכה בפטונציאל הנזק הנובע מעצם החזקת הנשק שלצדו מחסנית ובתוכה קליעים מותאמים.

**6. אשר לענישה הנוהגת בעבירות נשק,** שני הצדדים הפנו לפסיקה המלמדת על מגוון עונשים אשר הוטלו בגין ביצוע עבירות נשק. מטבע הדברים כל אחד מהצדדים עתר כי אלה אליהם הפנה ישמשו אמת מידה לעניין הנדון



לפני. המאשימה מצדה הפנתה למקרים שנסיבותיהם חמורות יותר, בין היתר, להחזקת נשק מסוג רובה דמוי רובה סער M-16 כשבענייניו מדובר באקדח. הסנגור מצדו הפנה, בין היתר, לפסיקה מקלה באופן חריג בקביעת מתחם העונש ההולם והעונש שהושת, ואשר לטעמי אינה עולה בקנה אחד עם הקו המרכזי בענישה של הפסיקה הקוראת להחמרה בעבירות הנשק. לעניין זה יפים דברי בית המשפט בעפ"ג 41707-03-22 (מחוזי ב"ש) **מדינת ישראל נגד אבו טראש** (ניתן 23.6.22):

**"באופן כללי, העונש שנקבע לנאשם מושפע בין היתר מנתוני העבירה בנסיבותיה, ממידת אשמו של הנאשם ומנתונים ונסיבות הנוגעים לנאשם. ואלה מטבע הדברים משתנים ממקרה למקרה, ואין אפשרות שכל העונשים שיוטלו בכל ההליכים בכל בתי המשפט ישמרו על יחס מתאים אלה לאלה. נקודת ההתייחסות צריכה להיות לקו המרכזי בענישה ולא לחריגים".**

ברע"פ 5613/20 **אל הוזייל נ' מדינת ישראל** [25.8.2020] נדרש בית המשפט העליון לבקשת רשות ערעור של נאשם, כבן 40, נעדר עבר פלילי רלוונטי, אשר עובר למעצרו קיים אורח חיים נורמטיבי ויצרני, אשר הורשע בהחזקת אקדח ו-20 כדורים. הנאשם נרתם להליך טיפולי ושירות המבחן המליץ על הטלת צו מבחן לצד מאסר בדרך של עבודות שירות. בית משפט השלום קבע את מתחם העונש ההולם בין 11 ל 33 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם 12 חודשים בפועל ומאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי (עפ"ג 7552-07-20 **אלהוזייל נ' מדינת ישראל** [22.7.2020]) דחה את הערעור, ובית המשפט העליון דחה את בר"ע וציין: **"עבירות בנשק הפכו בשנים האחרונות, למרבה הצער, לתופעה נפוצה בקרב אוכלוסיות שונות בחברה הישראלית, המביאה לעתים מזומנות לפגיעה בחפים מפשע ולאובדן חיי אדם. כתוצאה מכך, בית משפט זה שב וקבע כי מתחייבת החמרה ממשית בענישה על עבירות אלו, על מנת לשדר מסר מרתיע מפני ביצוען [...] לא מצאתי ממש בטענה בדבר סטיית בית משפט השלום מהמלצת שירות המבחן [...] ההכרעה הסופית בעניין העונש מסורה לבית המשפט בלבד, אשר עליו לאזן בין כלל שיקולי הענישה [...] זאת, בפרט, כאשר קיימים בענייניו שיקולים כבדי משקל בדבר הצורך בהרתעת הרבים ...".**

בע"פ 4406/19 **מ"י נ' סובח** (5.11.19) נקבע כי הענישה הקיימת בנוגע לעבירות נשק אינה משקפת נכונה את חומרת התופעה וכי מוצדק להעלות את רף הענישה בעבירות נשק.

בעפ"ג 1475-12-20 **אבו עראר נ' מדינת ישראל** (24.2.21), דחה בית המשפט המחוזי בבאר שבע ערעורו של צעיר נעדר הרשעות קודמות אשר החזיק באקדח ובתחמושת שהוסלקו בביתו, על חומרת העונש - 12 חודשי מאסר בפועל. בהתייחסו למתחם שבין 11 לבין 33 חודשי מאסר בפועל ציין: **"לא מצאנו כי מתחם העונש ההולם חורג ממתחמי הענישה הנקבעים לעבירה זו בנסיבות הללו של ביצוע העבירה".** אשר לעונש בתוך המתחם ציין: **"הענישה של 12 חודשי מאסר מגלמת גם את הנסיבות לקולא בדבר היעדר עבר פלילי וגילו הצעיר של המערער".**

בעפ"ג 21260-10-19 **מדינת ישראל נ' מזאריב** (24.11.19) קיבל בית המשפט המחוזי בנצרת ערעור המדינה על עונש של 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, בעניינו של צעיר נעדר עבר פלילי, אשר שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן אשר המליץ על צו מבחן ושל"צ, והעמיד את עונשו על 12 חודשי מאסר בפועל, לאחר שהדברים הבאים: **"...תופעת השימוש בנשק חם, גובה קורבנות כמעט מידי יום ביומו. לא זו בלבד, שלמרות המאמצים הרבים שמשקיעים גורמי אכיפת החוק והעונשים שהוטלו עד כה, לא מוגרה התופעה, אלא שאנו חווים הסלמה בהיקף החזקתם של כלי נשק, וכפועל יוצא מכך גם שימוש בנשק זה. האלימות החמורה הגוברת**



ברחבי הארץ [...] מחייבת העברת מסר תקיף וברור מצד בתי המשפט שלפיו כל מי שמעורב בהחזקה, נשיאה, וכל שכן שימוש בנשק חם, צפוי לעונשים כבדים מאחורי סורג ובריח [...] אנו סבורים כי נכון היה לנקוט בקו המתחייב בשעה זו של העלאת רף הענישה [...] החמרה זו צריכה לבוא לידי ביטוי בהחמרת מתחמי הענישה תוך מתן דגש לשיקולים הנוגעים לערכים החברתיים הנפגעים ו מידת הפגיעה בהם [...] כמו כן, לצורך במיגור תופעת האלימות הגואה שמאפייניה שימוש בנשק חם, יש ליתן משקל לשיקולי ההרתעה בקביעת העונש בתוך המתחם". (ההדגשה שלי, ש.ש.)

בעפ"ג 19687-06-18, אבו עאבד נ' מדינת ישראל (14.11.18) דחה בית המשפט המחוזי בבאר-שבע, ערעור על חומרת העונש, 11 חודשי מאסר בפועל, שהושתו על המערער, נעדר עבר פלילי שבעניינו המליץ שירות המבחן על מאסר בעבודות שירות. המערער הורשע בהחזקת אקדח ותחמושת בעליית הגג בביתו, ומתחם העונש ההולם נקבע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל 24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי בדחתו את הערעור כאמור, ציין: "...נוכח המימדים המדאיגים של תופעת החזקת הנשק הבלתי חוקית ולאור הסכנות הנשקפות מתופעה זו והקלות היחסית הרבה שניתן לבצע עבירות אלה, יש מקום להחמיר בענישה שניתנה עד כה בגין עבירות אלה [...] הצורך בהחמרה בענישה בעבירות אלה, נכון גם במקרה שבפנינו, חרף נסיבותיו האישיות של המערער, כפי שאלו קיבלו ביטוי בתסקירים, חרף גילו הצעיר, חרף העדר הרשעות קודמות, ואף חרף המלצת שירות המבחן...".

(ר' עוד בעפ"ג 21268-01-21 אבו כף נ' מדינת ישראל [17.3.21], עפ"ג 5459-11-20 אבו סבית נ' מדינת ישראל [5.1.21], ת"פ 15695-01-19 מדינת ישראל נ' אבו קווידר [28.4.21] - החזקת אקדח ללא תחמושת).

7. נדגיש לומר כי הקו המרכזי בענישה של הפסיקה, קוראת להחמרה משמעותית בעבירות הנשק וזו מתכתבת עם התיקון בחוק.

בעפ"ג 41707-03-22 אבו טראש הנזכר לעיל, בית המשפט החמיר בעונשו של נאשם, בן 21 נעדר עבר פלילי, אשר החזיק באקדח חצי אוטומטי מסוג ברטה, ללא פין הדק ועצר, בתוך שיח בחורשה ליד ביתו - כך שחלף 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, אותם גזר בית המשפט קמא בהתאם למתחם העונש שקבע - העמיד בית המשפט המחוזי את עונשו ל 10 חודשי מאסר בפועל, זאת גם בהינתן שהתחשב בהלכה לפיה ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, זאת למרות שהתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, בהעדר עבר פלילי, בהשתתפותו בהליך טיפולי מסוים והמלצה חיובית של שירות המבחן לעונש בעבודות שירות, לקיחת אחריות והודאה בעבירה, ולרבות שנתן משקל שניתן לטענת בא כוחו לכך שהאקדח לא היה תקין.

דברי בית המשפט בעניינו של אבו טראש משקפים באופן ישיר ובהיר בסכנות הכרוכות בהחזקת נשק שלא כדין, ובעיקר בהיקף התופעה במגזר הבדואי תוך קריאה ברורה לערכאות הדיוניות לממש את מדיניות ההחמרה בענישה מכבידה:

"[...] בפועל, היקף כלי הנשק הבלתי חוקיים שבידי הציבור רב ועצום והוא מקור לדאגה עמוקה.

באזורנו התופעה של החזקת נשק בלתי חוקי בולטת במיוחד במגזר הבדואי. יש לכך סיבות שונות, בין היתר, הצורך האובייקטיבי של חלק מאוכלוסיה זו להחזיק נשק, על רקע סביבת מגורים מדברית המרוחקת ממקום ישוב; הקושי של חלק ניכר מהמגזר הבדואי לעמוד בתנאים לקבלת רישיון החזקת נשק; ריבוי סכסוכים אלימים; ומעורבות גבוהה יחסית בפשיעה.



**הימצאותם של כלי נשק רבים בידי אזרחים שאינם מורשים להחזיקם, כשלעצמה, מהווה בעיה רצינית, שכן, זמינותו של נשק כזה עלולה להביא לכך שבמצבים שונים ייעשה בו שימוש פוגעני.**

**נוכח הסכנות הכרוכות בהחזקת נשק שלא כדין והיקף התופעה, מדיניות הענישה בעבירות הנשק, במיוחד בשנים האחרונות, הינה של החמרה מובהקת. והערכאות הדיוניות נדרשות לממש מדיניות זו בהטלת עונשים משמעותיים שיהלמו את חומרת המעשה ואת הסכנות הנובעות ממנו, ויהיה בהם כדי להרתיע.**

בהתייחס בית המשפט למדיניות הענישה הנוהגת ציין: **"העונשים המוטלים על החזקת אקדח שלא כדין נעים בין 18 ל- 30 חודשי מאסר בפועל"** ובחר להפנות, בין היתר לע"פ 2141-21 **איתן חניני נ' מדינת ישראל** (27/05/21) שם דובר במערער שנשא בשעת לילה אקדח אוויר אשר בוצעו בו שינויים המאפשרים ירי של תחמושת בקליבר 7.65 מ"מ, ובו ארבעה כדורים, ועונשו נגזר ל- **20 חודשי מאסר בפועל** ושערעורו על חומרת העונש נדחה.

ולע"פ 2892/13 **מוחמד עודתאללה נ' מדינת ישראל** (29/09/13) - שם דובר במערער, נעדר עבר פלילי, שנתפס נוהג ברכב בו היו אקדח ובו מחסנית ריקה מכדורים, ואשר עונשו נגזר ל- **21 חודשי מאסר בפועל**. הערעור על העונש נדחה.

במקרים הנ"ל אמנם דובר על נסיבות בהן נאשם אחד נשא על גופו את הנשק ואצל נאשם שני הנשק נתפס ברכבו. עם זאת, מרבית הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה של **החזקת הנשק** הן בדומה לנסיבות המקרה הנדון ( חלקן פחות מחמירות (נשק ללא תחמושת)) ומכאן שנראה כי אין מקום לפער כה משמעותי בענישה הנובע אך מהמיקום (זמני) בו הוחזק הנשק.

במקרה שלפני הורשע הנאשם בשתי עבירות נשק כשחלקו בביצוע כל אחת מהעבירות הינו מלא. הנאשם החזיק את הנשק והתחמושת בביתו כשהם זמינים ונגישים לו. הנאשם אמנם טען בפני שירות המבחן כי מצא את האקדח ומסר אותו לאביו שימסור אותו למשטרה אולם המשטרה הקדימה להגיע אל ביתו קודם ומצאה את האקדח עליו טביעות האצבע שלו, אולם לגרסה זו אין מקום בשלב זה ובהינתן כי הנאשם לא טען ולא הציג בשלב הטענות לעונש כל ראיה מטעמו ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות (ראו סעיף 40 י'(ב)(1) בחוק העונשין. מכאן כי המניע להחזקת הנשק והתחמושת אשר ברי כי אינו תמים כלל וכלל, לא רק שלא הוברר, אלא שהתרשמות שירות המבחן בהקשר זה, **לפיה התייחסותו לנסיבות ביצוע הייתה מגמתית וממסכת, וכי התקשה לערוך התבוננות פנימית מעמיקה בנוגע לכשלו וקשייו, נטה לטשטש דפוסים מכשילים וייתכן וטשטש קשרים שוליים אשר ניהל טרם ביצוע העבירות - מדברת בעד עצמה ומחמירה במצבו של הנאשם.**

**סיכום מכלול הדברים האמורים, בהתחשב בחומרת מעשי העבירות בנסיבותיהם, במידת אשמו של הנאשם, בערכים החברתיים בהם פגע הנאשם ומידת פגיעתו בהם, במדיניות הענישה הנוהגת והמתחייבת - סבורני כי מתחם העונש ההולם למעשי הנאשם צריך וינוע בין 13 ל- 36 חודשי מאסר בפועל.**

### **עונשו של הנאשם**

הנאשם העומד לדין היום הוא בן 19 שנים, ובעת ביצוע העבירה טרם מלאו לו 18 וחצי שנים.

8. בהעדר טעם והצדק לסטיה ממתחם העונש, בגדרי השיקולים לבחינת עונשו בתוך המתחם, יינתן משקל מכריע



לשיקולי ההרתעה, על חשיבותם עמדתי לעיל ואוסיף להפנות לדברי בית המשפט (מחוזי ב"ש) בת.פ. 72031-02-19-2024  
מדינת ישראל נ' אבו עיידה [31.12.19] :

"... אשר להרתעה, חדשות לבקרים מובאים לפתחו של בית המשפט זה אירועים פלילים במהלכם נעשה שימוש בנשק לא חוקי לפתרון סכסוכים בדרך של אלימות. לא אחת הנשק משמש הן לתקיפה והן להגנה עצמית ומוסלק לעת מצוא. מחוז הדרום סובל אף יותר מאשר מחוזות אחרים מהתופעה של החזקת נשק שלא כדין ויש לראות זאת גם כ"מכת אזור" [...] בין עבירות הנשק לבין עבירות אלימות קשות (לרבות עבירות המתה) ישנו "קו רצוף ועקוב מדם". העובדה המצערת שמתחילת שנת 2019 ועד למועד מתן גזר הדין נרצחו (רק במגזר הערבי) מעל 90 בני-אדם, ברוב רובם של המקרים תוך שימוש בנשק חם, מדברת בעד עצמה..."

ובעפ"ג ( מחוזי נצרת) 2024-04-21 מדינת ישראל נ' מנדורי:

"דומה, כי אין חולק היום, שתמנון תופעת האלימות (תוך שימוש בנשק) שהחל שולח את זרועותיו המסוכנות לכל חלקה טובה במחוזותינו, התעצם והפך אכזר ומסוכן יותר עם חלוף הזמן. המציאות בה אנו חיים כיום, האלימות המתפשטת ברחובות, הזעקה לעזרה שנשמעת מכל עבר ושימוש היתר שנעשה בנשק המוחזק באופן לא חוקי, כל אלה יחדיו, מחייבים את בית המשפט לתרום את תרומתו למען מיגור תופעה זו במטרה להוקיעה מן השורש ולגדוע את זרועות הרע".

הדברים האמורים מקבלים משנה תוקף בעניינו של הנאשם מקום בו שירות המבחן התרשם מקיומה של רמת סיכון לביצוע עבירות דומות בעתיד נוכח כי על אף הודאת הנאשם בביצוע העבירות, התייחסותו לנסיבות ביצוען הייתה מגמתית וממסכת, הוא מתקשה לערוך התבוננות פנימית מעמיקה בנוגע לכשלו וקשייו, נטה לטשטש דפוסים מכשילים וייתכן וטשטש קשרים שוליים אשר ניהל טרם ביצוע העבירות. זאת ועוד, שירות המבחן אשר הביא בחשבון את גילו הצעיר המליץ על ענישה מוחשית נוכח האמור ונוכח התרשמותו כי הנאשם אינו לוקח אחריות ממשית על העבירות בהן הודה והורשע.

יוצא איפה כי לאור ששיקולי הרתעת היחיד והרבים בעבירות נשק הם כבדי משקל, היה מקום לגזור את דינו של הנאשם ברף גבוה בתוך המתחם. עם זאת, בהינתן גילו הצעיר מאוד של הנאשם ( לצד זאת שנתתי דעתי לכך כי "מוטיב הגיל הצעיר" חוזר בעבירות נשק במגזר הבדואי), העדר עבר פלילי והעובדה כי זהו מאסרו הראשון לרבות הקושי בשהייתו מאחורי סורג וברח הרחק מבני משפחתו, ובעיקר עמדת שירות המבחן באשר להשלכות חשיפה ממושכת מאוד של הנאשם לסביבה עבריינית - לא אמצא עמו את הדין ועונשו יגזר בחלק התחתון של המתחם וכדלקמן:

א. 14 חודשי מאסר בפועל החל מיום מעצרו בהתאם לרישומי שב"ס.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי, משך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת נשק מסוג פשע.





ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת נשק מסוג עוון.

האקדח, התחמושת והמחסנית שנתפסו - יחולטו/יושמדו לשיקול דעת היחידה החוקרת.

#### הודעה זכות הערעור

ניתן היום, ד' תשרי תשפ"ג, 29 ספטמבר 2022, במעמד הצדדים.